

Utlåtande 2011:163 RII (Dnr 334-2204/2010)

Strategi mot främlingsfientlighet och rasism

Motion (2010:25) av Teres Lindberg (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:25) av Teres Lindberg (S) om ”Strategi mot främlingsfientlighet och rasism” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Teres Lindberg (S) föreslår i en motion (2010:25) att kommunfullmäktige ska få i uppdrag att utarbeta en strategi för hur staden med gemensamma krafter ska arbeta mot främlingsfientlighet och rasism samt för ökad tolerans och respekt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret anser att det pågår ett brett arbete mot rasism och diskriminering i stadens verksamheter, men att staden bara är en aktör. Det är också viktigt att andra organisationer och enskilda individer tar sitt ansvar.

Socialnämnden anser att staden har ett fungerande verktyg för nämndernas arbete mot främlingsfientlighet och rasism genom det integrerade ledningssystemet ILS varför en särskild strategi mot främlingsfientlighet och rasism för ökad tolerans och respekt inte behöver utarbetas.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att det finns en hög medvetenhet om den i motionen aktualiserade problematiken samt att arbete pågår utifrån olika strategier för att motverka främlingsfientlighet och rasism.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att det sker mycket arbete i stadsdelarna, som direkt eller indirekt motverkar främlingsfientlighet.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att staden redan arbetar målmedvetet för alla medborgares lika rättigheter och lika värde, varför utarbetandet av en strategi i enlighet med motionärens yrkande inte synes behövas.

Mina synpunkter

Jag delar motionärens uppfattning att det är angeläget att bedriva ett aktivt arbete mot främlingsfientlighet och rasism. Och det görs också, på alla nivåer i staden. Våra olika nämnder har ett fungerande verktyg i det integrerade ledningssystemet. Arbetet mot diskriminering och för jämställdhet och mångfald är integrerad i stadens styrning och sedan 2009 har riktlinjerna förstärkts i syfte att motverka kränkande behandling. Dessutom har vi en relativt ny diskrimineringslagstiftning att förhålla oss till.

I Stockholms stad finns också en bred samsyn om vikten av att vara tolerant gentemot en mångfald där olika människor med olika bakgrund och olika kultur ska kunna leva sida vid sida med respekt för varandra. Målet med mångfaldens Stockholm finns uttalat i stadens Vision 2030 och som framgår av remissvaren görs ett viktigt arbete i stadsdelsnämnderna.

Det finns naturligtvis mycket kvar att göra även i Stockholm för att människor som är födda i ett annat land ska få samma möjligheter som svenskfödda stockholmare. För att vi ska vara lika toleranta mot alla människor oavsett ursprung. Inte minst gäller det möjligheten till arbete.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2010:25) av Teres Lindberg (S) om ”Strategi mot främlingsfientlighet och rasism”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Karin Wanngård, Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. tillstyrka motionen samt
2. därutöver anförä:

Det är lätt hänt att arbetet mot rasismen blir klichéartat och ytligt. Att det kan tyckas räcka med att man säger att alla människor är lika mycket värda eller att alla ska jobba så löser sig alla problemen. Vi anser att rasism till stor del beror på strukturella problem och därför kräver strukturella lösningar. Det kan inte vara en slump att ett rasistiskt parti tar sig in i riksdagen samtidigt som klyftorna och samhällsklimatet hårdnar. Förra gången ett högerpopulistiskt parti intog parlamentet var under 90-talet, då som nu var det ökande klyftor och ett hårdnande samhällsklimat. Det finns med andra ord ett tydligt samband mellan de politiska handlingarna från de etablerade partierna och rasismens frammarsch. Detta samband har man kunnat se tydligt i våra nordiska grannländer och vi bör dra lärdomar däriifrån. En tydlig strategi handlar därför om att staden måste göra sitt yttersta för att skapa ett samhälle där man behandlar sina medborgare lika. Man måste våga ställa de riktigt jobbiga frågorna, till exempel hur det kommer sig att i att det skiljer sig så mycket mellan barnens hälsa och skolresultat beroende på var man bor. Nyligen visade en undersökning att 19-åringar i Danderyd har 21,3 procent hål i tänderna jämfört med 52,1 procent i Rinkeby-Kista. Barnen i Tensta går ut med sämre betyg än barnen i Danderyd. Enligt en rapport från 2007 från SCB som undersökte barnens skolresultat och orsakerna bakom dessa kunde man konstatera att det är de sociala och ekonomiska effekterna som följer på att bo i ett segregerat område snarare än en eventuell brist på kunskaper i svenska som avgör hur man presterar i skolan. Att jobba mot rasism handlar om att ge stadens medborgare lika möjligheter och för det krävs det en strategi och en vilja till att öka jämlikheten mellan människor. Alla människor är lika mycket värda om det också syns på stadens satsade resurser, investeringar och att ta tag i de verkliga problemen som skapar de ökade klyftorna mellan människor.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:25) av Teres Lindberg (S) om ”Strategi mot främlingsfientlighet och rasism” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 15 november 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Roger Mogert, Tomas Rudin och Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg och Stefan Nilsson* (båda MP) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. Bifalla motionen
2. I övrigt anföra följande:

Det är viktigt att allt arbete mot rasism och främlingsfientlighet sker integrerat i den ordinarie verksamheten för att ge resultat. Därför bör en strategi för att motverka främlingsfientlighet och rasism integreras i ILS. Strategin ska tas fram inom ramen för den funktion för lika rättigheter som föreslås i Miljöpartiets förslag till budget för 2012.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motionen bifalles
2. Därutöver vill vi framföra följande

Vi delar motionärens uppfattning att Stockholms stad behöver en strategi mot främlingsfientlighet och rasism. En sådan strategi behöver peka ut nödvändiga strukturella reformer och utökad demokratisk planering, där invånarnas aktiva deltagande är nödvändigt.

Stockholm är en djupt segregerad stad. Bostadspolitiken, utbildningspolitiken, arbetsmarknadspolitiken och fördelningspolitiken har bidragit till att Stockholm nu är en allt mer delad stad. Segregationen har fördjupats särskilt mellan innerstaden och vissa förorter.

Segregation, arbetslöshet och ökande klassklyftor bemöts bäst med en politik för full sysselsättning, omfattande investeringar i utbildning samt flera och bättre bostäder. I Stockholms stad handlar det om att satsa kraftfullt på levnadsvillkoren i förorterna.

Det är stora skillnader i demokratisk delaktighet i staden. Ett ökat stöd till kultur- och föreningslivet, till vuxenutbildning, arbete åt ungdomar och ökad socioekonomisk fördelning till förskolorna är exempel på inslag i en politik för att minska skillnaderna i levnadsvillkor.

ÄRENDET

Teres Lindberg (S) föreslår i en motion (2010:25) att kommunfullmäktige ska få i uppdrag att utarbeta en strategi för hur staden med gemensamma krafter ska arbeta mot främlingsfientlighet och rasism samt för ökad tolerans och respekt.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar motionärens uppfattning att det är viktigt att arbeta mot främlingsfientlighet och rasism. I Stockholm finns en bred samsyn om vikten av att skapa en stad där en mångfald av kulturer och människors personliga olikheter ses som en tillgång för stadens utveckling. I stadens vision 2030, ett Stockholm i världsklass, anges att Stockholm är en stad av mångfald där alla har möjlighet att hitta sitt hem. Stockholm bygger integrerat. Människor kan i sin närmiljö hitta de delar som behövs för att leva ett rikt liv i gemenskap med andra. Vidare anges i visionen att staden använder sin ställning som stor arbetsgivare för att visa vägen till en arbetsmarknad där människor inte känner sig diskriminerade.

Den 1 januari 2008 infördes Jobbtorg Stockholm. Ett av skälen med jobbtorgen är att få fler människor att gå från bidragsberoende till egen försörjning och därmed minska utanförskapet. Sedan starten 2008 har Jobbtorg Stockholm hjälpt fler än 10 000 individer till egen försörjning.

Under 2011 skapas en ny arbetsmarknadsnämnd dit Jobbtorg Stockholm, rekryteringsprogrammet START (arbetsförberedande och yrkesinriktade insatser), vuxenutbildning, Järvalärling, samhällsorientering, svenska undervisning för invandrare (sfi) samt det samordnade och övergripande ansvaret för arbetsmarknadsfrågor och flyktingfrågor flyttas.

Stadsledningskontoret anser att det är positivt, välkommet och nödvändigt att människor söker sig till Stockholm. Den som kommer till Stockholm från ett annat land ska få en reell möjlighet till etablering. Därför måste mottagandet av nyanlända syfta till integration, arbete och delaktighet. Det civila samhället bör ha en aktiv roll i nyanländas etablering och det integrationsfrämjande arbetet i stort.

I stadens nämnder och styrelser ingår frågor om jämställdhet och mångfald som en del i det dagliga arbetet. Jämställdhets- och mångfaldsplanerna behandlas årligen i

samband med verksamhetsplanen och dessa planer utvärderas dessutom återkommande av externa konsulter.

Stadens verksamheter ska kännetecknas av respekt och en insikt om alla människors lika värde. Staden har genom det integrerade ledningssystemet, ILS, ett fungerande verktyg för nämnders och styrelsers arbete vilket även omfattar arbetet mot främlingsfientlighet och rasism. Gällande lagstiftning och stadens riktlinjer framhåller att varken jämställdhets- eller mångfaldsfrågorna är ”egna frågor” utan ska integreras i övrig verksamhet, systematiseras och följas upp. En särskild strategi mot främlingsfientlighet och rasism behöver därför inte utarbetas.

Stadsledningskontoret menar att det pågår ett brett arbete mot rasism och diskriminering i stadens verksamheter men staden är bara en aktör. Det är också viktigt att andra organisationer och enskilda individer tar sitt ansvar.

Motion (2010:25) av Teres Lindberg (S) om en strategi mot främlingsfientlighet och rasism avslås med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 januari 2011 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Roger Mogert m.fl. (s), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 december 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är viktigt att aktivt arbeta mot främlingsfientlighet och rasism. Staden har genom det integrerade ledningssystemet, ILS, ett fungerande verktyg för nämndernas arbete vilket även omfattar arbetet mot främlingsfientlighet och rasism. En särskild strategi mot främlingsfientlighet och rasism och för ökad tolerans och respekt behöver därför inte utarbetas.

I Stockholm finns en bred samsyn om vikten av att skapa en stad där en mångfald av kulturer och människors personliga olikheter ses som en tillgång för stadens utveckling. I stadens vision 2030 – ett Stockholm i världsklass – anges att ”Stockholm är en stad av mångfald där alla har möjlighet att hitta sitt hem. Stockholm bygger integrerat. Människor kan i sin närmiljö hitta de delar som behövs för att leva ett rikt liv i gemenskap med andra” Vidare anges bland annat att ”staden använder sin ställning som stor arbetsgivare för att visa vägen till en arbetsmarknad där människor inte känner sig diskriminerade”.

Inom staden finns sedan tidigare beslut av kommunfullmäktige att arbetet mot diskriminering samt för jämställdhet och mångfald ska integreras i stadens styrning och omfatta stadens alla verksamheter. Detta ställer krav på stadens nämnder att ha kunskap om hur diskriminering kan motverkas, vad jämställdhet och mångfald innebär samt vilka juridiska ramar som finns. Att följa de politiska intentionerna i staden och diskrimineringslagstiftningen är viktigt ur demokrati-, kvalitets- arbetsgivar- och servicegivarperspektiv.

Nuvarande riktlinjer för nämnders och styrelserns jämställdhets- och mångfaldsarbete gäller från 1 januari 2009. I syfte att ytterligare stärka stadens arbete mot kränkande behandling och trakasserier har riktlinjerna avseende jämställdhets- och mångfaldsplanerna utökats med rutiner för att motverka kränkande behandling inkluderande trakasserier i olika former.

Stadens arbete för att säkerställa jämställdhet och mångfald är infogat i stadens integrerade ledningssystem, ILS. Kommunfullmäktige beslutar om inriktningsmål och mål för stadens verksamhet. Utifrån dessa sätter nämnderna egna verksamhetsmål. Kommunfullmäktige fastställer även indikatorer med målvärden som är en del i mätningen av hur nämnder och styrelser uppfyller kommunfullmäktiges mål. Under verksamhetsåret följer nämnderna löpande upp sitt arbete och redovisar detta till kommunstyrelsen i månadsrapporter, tertialrapporter och årsredovisning. Kommunstyrelsen sammanställer efter varje tertialrapport och årsredovisningen ett uppföljningsärende där nämndernas resultat redovisas. Nämnderna kan i samband därmed åläggas att vidta åtgärder för att komma tillrätta med brister i arbetet.

Arbetet med jämställdhet och mångfald ingår således som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Gällande lagstiftning och stadens riktlinjer framhåller att varken jämställdhets- eller mångfaldsfrågorna är "egna frågor" utan ska integreras i övrig verksamhet, systematiseras och följas upp.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 januari 2011 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Mia Päärne m.fl. (s), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 januari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser i likhet med motionären att det är viktigt att motverka främlingsfientlighet och rasism.

I nämndens verksamheter ingår frågor om jämställdhet och mångfald som en del i

det dagliga arbetet. Stadsdelsnämndens jämställdhets- och mångfaldsplan som årligen behandlas i samband med verksamhetsplanen utgår från diskrimineringslagen och stadens jämställdhetspolicy. Diskrimineringslagen ställer krav på att arbetsgivaren ska bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter i arbetslivet oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Samtliga medarbetare ska känna till vad jämställdhets- och mångfaldsarbetet innebär. Kränkande särbehandling, sexuella trakasserier, etnisk diskriminering och andra förödmjukande beteenden får inte förekomma. Inom förvaltningen finns rutiner för att motverka kränkande behandling, inkluderande trakasserier, i olika former. Förvaltningen uppfattning är att arbetet bör fortsätta och utvecklas utifrån jämställdhets- och mångfaldsplanen gentemot såväl medarbetare som brukare.

Vidare har förvaltningen i samverkan med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning initierat och utvecklat de lokala brottsförebyggande råden till ett nätverk kallat Järva-Andan. Järva-Andan syftar till att förändra attityder så att boende och verksamma ställer upp för varandra på gator och torg. För närvarande är cirka 270 organisationer och företag delaktiga i detta nätverk. Arbetet utförs i åtta arbetsgrupper; Ungdomars fritid och framtid, Ungdomars trygghet, Kvinnofrid, Rent och snyggt, Fastigheter och utemiljö, Näringsidkare, Event samt två myndighetsgrupper rörande barn och ungdom.

Järva-Andans arbete förstärks genom bland annat ett utökat samarbete med polis, medborgar- och ungdomsvårdar samt nattvandrare. Fritidsverksamheternas program med kultur och spontanidrott för barn och ungdomar utvecklas i nära samarbete med ungdomarna och är ett återkommande inslag i verksamheternas utbud.

Ungdomars engagemang och delaktighet i utvecklingen av stadsdelsnämndens ungdomsverksamheter ska fördjupas genom gårdsråd, fokusgrupper och andra forum. För att nå målet om att minska andelen ungdomar som hamnar i riskzonen för kriminalitet och droger samverkar stadsdelsförvaltningen med polis och skola. Föräldrar är viktiga och inbjuds att medverka i det förebyggande arbetet för att skapa goda uppväxtvillkor i stadsdelsområdet. Det uppsökande arbetet bidrar till att ungdomar blir sedda och inte hamnar i riskzonen för ohälsa och destruktivt beteende. Bättre kontakter mellan ungdomar, civilsamhället och myndigheterna ska leda till ökad framtidstro och trygghet.

Likaså pågår ett omfattande och systematiskt arbete inom förskolan, vilket syftar till att motverka främlingsfientlighet och rasism. Så till exempel anges i läroplanen för förskolan att ett av målen ska vara att verksamheten ”ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning”. Ett av Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds mål för förskoleverksamheten är att barn ska möta en verksamhet med grundläggande demokratiska värderingar. Hos barnen ska de demokratiska värden som vårt samhälle vilar på förankras. Här ingår människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta.

Förvaltningen bedömer att jämställdhets- och mångfaldsplanen är strategisk för

förvaltningens arbete för att motverka främlingsfientlighet och rasism. Även den särskilda satsningen Järva-Andan och fokuseringen på barn och ungas delaktighet är exempel på strategier som stadsdelsförvaltningen bedriver för att motverka utanförskap. Ett annat exempel är stadens engagemang genom Järvalyftet som är en bred och långsiktiga satsning på social och ekonomisk utveckling i stadsdelarna kring Järvaområdet. Det pågår således olika satsningar på flera nivåer inom staden. Satsningar som även innebär att främlingsfientlighet och rasism motverkas samt att toleransen och respekten ökar. Förvaltningen kan således konstatera att det dels finns en hög medvetenhet om den i motionen aktualiserade problematiken, dels pågår arbete utifrån olika strategier för att motverka främlingsfientlighet och rasism.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 februari 2011 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Reservation anfördes av Robert Lagergren m.fl. (s), Rebwar Hassan (mp) och Rudy Espinoza (v), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 januari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Motionen tar upp ett viktigt ämne, som berör demokrati, människors lika värde och att arbetet för att motverka främlingsfientlighet bör genomsyra alla verksamheter i staden.

Rätten att inte bli diskriminerad är en grundläggande mänsklig rättighet som funnits under lång tid och tagit sig uttryck i internationella deklARATIONER och konventioner. Med utgångspunkt i lagstiftningen finns i staden styrdokument, som rör rasism, diskriminering och integration. Det finns en jämställdhets- och mångfaldsplan, där det fastslås att stadens verksamheter ska kännetecknas av respekt och en insikt om alla människors lika värde. Stadsdelsförvaltningen arbetar utifrån socialtjänstlagen med de övergripande målen och grundläggande värderingarna för samhällets socialtjänst - demokrati, jämlikhet, solidaritet och trygghet. Vi har fastställt en värdegrund som innefattar respektfullt bemötande och att vi tar tillvara olikhet och mångfald.

I Skärholmen arbetar fältverksamheten med strategier, där det ingår att skapa arenor för dialog med alla unga utan att utesluta någon på grund av icke normativa åsikter. Det kan vara skolträffar med elever, lärare och föräldrar, olika strukturerade aktiviteter för ungdomar, arbete på Internet och uppsökande arbete ute i området. Inom fritidsverksamheterna har genomförts "demokrati-slaget" för att ungdomar ska få ökad kompetens i demokratiarbete. Det finns gårdsråd på alla mötesplatser. I förskolan arbetar man med genusutbildning och det finns Likabehandlingsplaner. Inom skolan har genomförts projekt som "Våga mötas" i syfte att främja relationerna mellan ung-

domar med olika bakgrund.

Det sker mycket arbete i stadsdelarna, som direkt eller indirekt motverkar främlingsfientlighet. I Skärholmen finns samverkansforum – samarbete mellan socialtjänst, förskola, skola, fritid, polis. I samverkansforum kan man snabbt ta upp frågor om händelser eller företeelser i stadsdelen och det finns en beredskap att handskas med främlingsfientliga yttringar. Förvaltningens riktlinjer och rutiner syftar till att motarbeta alla former av kränkande beteende för att skapa en organisationskultur präglad av respekt.

Förvaltningen avstår från att ta ställning till förslaget om att utarbeta en särskild strategi mot främlingsfientlighet och rasism.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden som sitt yttrande till kommunstyrelsen överlämnar detta tjänsteutlåtande.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 januari 2011 att besluta enligt följande:

Vi håller med motionären om att främlingsfientlighet och rasism skall bekämpas med alla till buds stående medel.

Älvsjö stadsdelsnämnd arbetar redan målmedvetet för alla medborgares lika värde. Detta genomsyrar nämndens alla verksamheter och är kopplat till diskrimineringslagen och annan gällande lagstiftning.

Till verksamhetsplanen fogas en jämställdhets och mångfaldsplan som skall göras känd för alla medarbetare. Av denna plan framgår tydligt nämndens förhållningssätt till människors lika värde.

Som ett exempel på hur vi arbetar för att motverka främlingsfientlighet och rasism vill vi nämna verksamheten ”Ungdomens hus” som förlagts i en lokal på Prästgårdsgården, där en viss invandartäthet råder. Här träffas ungdomar från hela Älvsjö och umgås och utövar alla slags ungdomsaktiviteter under kompetent ledning. Verksamheten har blivit en succé,

Ett antal av de borgliga ledamöterna i stadsdelsnämnden har andra uppdrag i stadens nämnder och bolag och är av den uppfattningen att staden arbetar målmedvetet för alla medborgares lika rättigheter och lika värde.

Med hänsyn till vad som anförts är vår uppfattning att staden redan målmedvetet arbetar för alla människors lika rättigheter och lika värde, varför utarbetandet av en strategi i enlighet med motionärens yrkande inte synes behövas.

Med hänsyn till vad som anförts är motionen besvarad.

Reservation anfördes av Majvi Andersson m.fl. (s) och Sebastian Wiklund (v), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 december 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till att staden utarbetar en strategi för hur staden ska arbeta mot främlingsfientlighet och rasism och för ökad tolerans och respekt.

Förvaltningen är ense med förslagsställaren om att det är viktigt att värna demokratin och alla människors lika värde och håller med om att det är oroväckande att främlingsfientligheten ökat i samhället.

Främlingsfientlighet och intolerans beror ofta på rädsla och okunskap varför det är viktigt, som förslagsställaren framhåller, att det finns mötesplatser där människor med olika bakgrund kan träffas för att överbygga eventuella motsättningar.

I förskolan och skolan finns goda möjligheter att förmedla kunskap om människors lika värde. Förvaltningen är överens med förslagsställaren om att det är viktigt att stadens alla verksamheter omfattas av arbetet med att motverka främlingsfientlighet och rasism.

RESERVATIONER M.M.

Socialnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Roger Mogert m.fl. (s) enligt följande.

En obehaglig våg av främlingsfientlighet och rasism sveper upp genom landet. Det är vår uppfattning att Stockholm Stad måste möta denna med öppna ögon. Okunskap, rädsla och fattigdom är främlingsfientlighetens grogrund. Denna grogrund måste försvagas.

Det är därför av stor vikt att staden har en genomtänkt strategi mot främlingsfientlighet och rasism som inkluderar alla verksamheter. Vi menar sålunda att fullmäktige vid sin behandling för bifälla motionen.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Mia Päärni m.fl. (s) enligt följande.

Som socialdemokrater ser vi med oro på den ökande rasistiska våg som sveper över vårt samhälle. Valresultatet den 19 september förra året är bara ett tecken på ett bredare problem. Utanför den politiska arenan så förekommer dagligen en strukturell rasism på allt från arbets- och bostadsmarknad till kulturlivet.

Dock så kan man inte värna demokratin genom att göra undantag i den. Vi ställer oss inte bakom resonemanget om att med kommunala medel aktivt bekämpa ett enskilt parti - hur illa vi än tycker om det.

Det rasistiska parti som omnämns i motionen är valt av folket i allmänna val. Att använda staden eller statsapparaten för att bekämpa enskilda politiska partier hör inte en demokrati till. Socialdemokratin är en del av en internationell arbetarerörelse som gång på gång under historiens gång har utsatts för allehanda repression från regeringar runt om i världen. Därav vet vi att varje politisk organisering är avhängig allas rätt till politisk organisering. Så även rasisters.

Vi anser att om staden ska ha ett anti-rasistiskt arbete, så ska det i så fall börja med staden självt. Vi har många gånger under årens lopp hört om hur människor utsätts för diskriminering och kränkningar. Vi har en framväxande etnifiering av arbetsmarknaden. Vad det gäller bostadsmarknaden så ser man ett allt tydligare samband på vilka områden som samhället vänder ryggen och dessa områdens etniska sammansättning.

Hur behandlas och bemöts stockholmare med utländsk bakgrund? På vilket sätt tar sig rasistiska strukturer uttryck inom stadens verksamheter? Att man förväntar sig att en elev med invandrarbakgrund ska prestera sämre än sina svenska klasskamrater kan också vara ett uttryck för en rasistisk struktur. Det är i den änden ett anti-rasistiskt arbete inom Stockholms Stad borde börja, det vill säga med stadens egen verksamhet och bemötande av stockholmarna.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Robert Lagergren m.fl. (s), Rebwar Hassan (mp) och Rudy Espinoza (v) enligt följande.

1. Att stadsdelsnämnden godkänner förslaget om att låta kommunfullmäktige utarbeta en gemensam strategi för staden mot främlingsfientlighet och rasism.
2. Omedelbar justering

Samt att därutöver anföras

Det är bra att Skärholmens stadsdel till grunden har styrdokument, regler och rutiner för att direkt och indirekt motverka främlingsfientlighet och rasism. Men Terese Lindberg (S) tar upp ett problem där samsynen och det praktiska arbetet kring dessa styrdokument, regler och rutiner kan se olika ut i vår stad.

Det praktiska arbetet i staden för att motverka diskriminering kan vi nu i facit se att resultatet av detta arbete skiljer sig mycket mellan de olika stadsdelarna.

Valresultatet visar att stödet för rasistiska partier ökat i vissa delar av vår stad.

Denna olikhet mellan stadsdelarna måste vi gemensamt och solidariskt arbeta med att nå en enighet, där målet är att staden ska ha ett bra resultat.

Vi kan inte blunda och säga att vi redan har fungerande rutiner och ett bättre resultat här i Skärholmen och i handling visa att vi inte bryr oss om hur det ser ut i andra stadsdelar. Det är då vi blir motsägelsefulla och betydelsen av vårt arbete för att motverka diskriminering blir mindre värd.

Vi har alla ett ansvar att se till att främlingsfientlighet och rasism inte förekommer i vårt samhälle. Därför är det viktigt att ha en gemensam riktlinje för staden som samtliga stadsdelar kan bygga sina verksamheter på!

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Majvi Andersson m.fl. (s) och Sebastian Wiklund (v) enligt följande.

Reservation mot nämndens beslut.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2010:25

2010:25

Motion av Teres Lindberg (s) om en strategi mot främlingsfientlighet och rasism

Dnr 334-2204/2010

Den 19 september 2010 var en mörk dag i svensk historia. Det var dagen då rasisterna klev in i Sveriges riksdag och i många, många kommuner och lands-ting runt om i landet.

Vi har till och med nationalsocialister i ett kommunfullmäktige i Sverige 2010.

Sveriges tredje största parlament, Stockholms kommunfullmäktige har klarat sig från dessa antidemokratiska krafter. I skrivande stund är valresultatet inte slutjusterat men valnattsresultatet visade att en av riksdagsledamöterna från vår kommun representerar ett främlingsfientligt parti.

Under många år har vi sett en ökad uppdelning mellan fattiga och rika, mellan invandrare och svenskar. Under många år har vi sett hur nedskärningar i kulturen leder till att frågor som tolerans och respekt inte diskuteras i samhället. Under många år har vi sett hur försvinnande av icke kommersiella mötesplatser leder till att människor inte möts och därmed inte förstår varandra. Under många år har vi sett hur prishöjningar på gemensamhetsanläggningar leder till att människor från olika samhällsklasser inte träffas.

I valnattsresultatet kan vi se enorma skillnader mellan olika stadsdelar. I vissa är stödet för rasistiska partier uppemot 10 procent och i andra är det i praktiken obefintligt. I skolvalen ser vi skolor som har uppemot 40 procent röstande på rasisterna.

En av samhällets och politikens viktigaste uppgifter är att värna demokratin och alla människors lika värde. Med skolan som medel och kulturen som metod kan vi skapa samtal med barn och unga kring respekt och tolerans. Vi kan bjuda in föräldrar till diskussion; vi kan erbjuda föreningslivet ekonomiskt stöd för att skapa samtal i vardagen, på jobbet och fritiden.

Som demokrati kan vi aldrig acceptera att alla människor inte skulle vara lika värda. Därför måste valdagen den 19 september tas på största allvar. Arbetet mot främlingsfientlighet och rasism måste vara något som involverar alla politiska partier och genomsyrar varenda del av stadens verksamhet hela stadens organisation.

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige ges i uppdrag att utarbeta en strategi för hur staden med gemensamma krafter ska arbeta mot främlingsfientlighet och rasism och för ökad tolerans och respekt.

Stockholm den 27 september 2010

Teres Lindberg